

Список використаних джерел

1. Budajova M. Počet študentov na vysokých školách klesá, vlni ich bolo 175.439 [Електронний ресурс] – Teraz.sk – Режим доступу: <http://www.teraz.sk/slovensko/pocet-studentov-na-vysokych-skolach/156989-clanok.html> 23. septembra 2015 11:36
2. Portalvs.sk – Режим доступу: <https://www.portalvs.sk/sk/>
3. Vysoké školstvo / Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. – Режим доступу: <http://www.minedu.sk/vysoke-skolstvo/>

Корець О. М., к.п.н., доцент,
Національний педагогічний
університет імені М. П. Драгоманова
(м. Київ)

ПРОФЕСІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН МАЙБУТНІМИ ВЧИТЕЛЯМИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

У системі фахової підготовки майбутніх вчителів технологій чільне місце займає формування їх технічної компетентності у процесі вивчення циклу фізико-математичних навчальних дисциплін, які розв'язують два взаємопов'язані завдання – забезпечення фундаментальності та пропедевтики техніко-технологічної їх підготовки.

Пропедевтика такого формування повинна брати свій початок при опануванні природничо-наукових навчальних дисциплін, які вивчаються на початковій стадії здобуття освітнього рівня бакалавра. Фундаментальність їх полягає в тому, що вони є базою для вивчення студентами загальнотехнічних дисциплін.

Для вирішення поставленого завдання необхідно здійснити професійно спрямований виклад теоретичного матеріалу та проведення практичних занять з фізико-математичних навчальних дисциплін. Тому нами були внесені доповнення та корективи до навчальних програм з вищої математики, загальної фізики, сучасних інформаційних технологій, в яких чітко дотримувалася вертикаль у наступності та послідовності опанування конкретними знаннями, усунуто дублювання питань загальної фізики при вивченні електротехніки, технічної механіки, машинознавства та інше.

Проаналізуємо роль і місце кожної із навчальних дисциплін фізико-математичного циклу у формуванні технічної компетентності майбутніх учителів технологій.

Вища математика слугує теоретичною основою для вивчення загальної фізики і всіх технічних дисциплін, надаючи студентам знання і уміння щодо володіння та використання операційного апарату при розв'язуванні конкретних технічних задач. Вона ставить собі за мету формування загальної математичної культури, необхідної майбутнім учителям технологій, оволо-

діння різними математичними методами та розвиток навичок застосування їх на практиці.

Формувати просторову уяву і графічну культуру, розуміти роль математики в сучасному світі, вдосконалювати загальну культуру мислення, виховувати об'єктивність і інтелектуальну чесність, здатність до самостійних досліджень проблем трудового навчання передбачено у процесі вивчення розділів лінійної алгебри і аналітичної геометрії.

“Загальна фізика” не є ізольованою навчальною дисципліною, а позиціонує себе як інтегрований і прикладний курс, доповнений компонентами інформації з техніки. Хоча на початку є потреба в налагодженні стабільних мостів для багатовекторних міждисциплінарних зв'язків фізики з технічними дисциплінами в площині інформативного трансформування вибраних питань техніки до курсу “Загальна фізика”.

Слід врахувати, що навчальна дисципліна “Загальна фізика” визначає фундаментальну підготовку майбутнього вчителя технологій і креслення. Особлива роль фізики визначається, перш за все, самим предметом вивчення, в якому розкривається зміст матерії і форм її руху, простору і часу як форм існування матерії, взаємозв'язку і взаємоперетворюваності видів матерії і рухів, єдності матеріального світу. У цьому полягає важливе методологічне і світоглядне значення вивчення загальної фізики. На основі вивчення класичної і квантової фізики, засвоєння фізичних теорій, фундаментальних понять і означень фізичних величин, змісту моделей, законів, принципів, формується цілісна сучасна фізична картина світу.

Аналіз навчальних програм інтегрованих курсів “Технічна механіка”, “Машинознавство” і курсу “Загальної фізики” дозволив нам обґрунтовано доповнити програму останньої прикладним матеріалом із техніки, забезпечуючи при цьому більш вагому професійну спрямованість основних розділів фізики, а також пропедевтичну техніко-технологічну підготовку майбутніх учителів технологій.

Сучасні інформаційні технології в системі підготовки вчителів технологічної галузі виконують такі основні функції: удосконалюючу, тобто модернізуючу, модифікуючу, раціоналізуючу традиційний педагогічний процес, трансформуючу, тобто радикально змінюючи традиційний педагогічний процес, а також комплексну або комбінаторну, яка забезпечує сполучення елементів як традиційного, так і інноваційного педагогічного процесу.

Стартові позиції з інформаційних технологій студенти отримують у процесі вивчення навчального предмету “Основи інформатики” в загальноосвітній школі, а також при освоєнні майбутніми бакалаврами нормативної навчальної дисципліни “Сучасні інформаційні технології”. Безумовно, для повноцінного використання інформаційних технологій у процесі професійної підготовки вчителів технологій цього недостатньо, але воно слугує базою для подальшого опанування сучасними інформаційними технологіями та професійного становлення вчителя.

Для ефективної експлуатації обчислювальної техніки від фахівців потрібен достатньо високий рівень знань і практичних навичок. Але у кількісному відношенні темп чисельного зростання обчислювальних систем помітно перевищує зростання якісних рівнів підготовки фахівців, здатних

ефективно працювати з ними, що зумовлює необхідність неперервного оновлення знань та практичних навичок застосування інформаційних технологій у різних галузях. Тому, основним завданням дисципліни "Сучасні інформаційні технології" є теоретична та практична підготовка майбутніх фахівців та формування у майбутніх учителів технологій сучасного рівня інформаційної культури за рахунок набуття практичних навичок роботи з комп'ютерною технікою та використання сучасних інформаційних технологій для розв'язання різноманітних задач в практичній діяльності за фахом.

Таким чином, професійна спрямованість вивчення фізико-математичних дисциплін майбутніми вчителями трудового навчання реалізується шляхом прикладного наповнення їх змістом техніко-технологічного спрямування, підпорядкованого завданням шкільної освітньої галузі "Технології".

Кравченко О. Д., старший викладач,
Полтавський національний
педагогічний університет
імені В. Г. Короленка (м. Полтава)

ОСОБЛИВОСТІ УСВІДОМЛЕННЯ СТУДЕНТАМИ ГОТОВНОСТІ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Реформування системи шкільної освіти в сучасних соціокультурних умовах актуалізує проблему підготовки такого вчителя, який сам здатний до ціннісно-смислового самовизначення, як в онтологічному плані, так і професійному [1; 2; 3].

Одним із важливих психологічних механізмів розвитку професійного «Я» педагога є сформована рефлексія типу «вміння вміти», стосовно різних практичних ситуацій і професійних задач, які покликаний вирішувати учитель. Нами було проведено дослідження, спрямоване на вияв: 1) рівня розуміння педагогічного покликання «ідеального» учителя в уявленні студентів; 2) мотиву самооцінки здібностей і готовності до педагогічної діяльності; 3) характеру самооцінки сформованості загально педагогічних умінь (комунікативних, організаторських, конструктивних, аналізу педагогічних ситуацій); 4) впливу окремих складових навчально-виховного процесу на формування професійно значимих якостей майбутнього учителя.

Майже всі опитані студенти мають адекватні уявлення про сутність педагогічної діяльності, характеризують її націленість на формування підрос-таючої особистості, вказують на потребу у спілкуванні і взаємодії з дітьми як основу педагогічного покликання. Проте виявлені відмінності при самооцінюванні власного покликання, дозволяють говорити про взаємозв'язок між рівнем емоційного прийняття професії і усвідомленням потреби в її здійсненні. На відсутність останньої, в групі з високою професійно-педагогічною мотивацією, вказали 1,8% студентів, невизначеність покликання характерна для 27,9% студентів; 70,3% переконані у своєму покликанні до педагогічної